

Z OBSAHU

Méně známé druhy pavouků – <i>Frontinellina frutetorum</i>	2
<i>Pirata</i> von Noldenteich.....	4
Křížák <i>Neoscona adianta</i> za humny!	6
Ještě <i>Porrhomma</i>	7
Jak je to s původem křížáka <i>Argiope bruennichi</i> v Česku?	9
Rytířský souboj	9
Arachnologická exkurze – jižní Morava 2015	11
Ocenění arachnologové.....	13
Aktualizace rolí v České arachnologické společnosti.....	13
Konference	14
Česká bibliografie	17
Britská bibliografie.....	19
Inventarizace 2014	20

ARACHNOFAUNA ČR

Méně známé druhy pavouků – *Frontinellina frutetorum*

Plachetnatka křovinná, *Frontinellina frutetorum* (C. L. Koch, 1834), je jediný druh rodu *Frontinellina* vyskytující se u nás a na evropské pevnině. Na světě jsou známy už jen dva druhy tohoto rodu, a to *F. dearmata* z Madeiry a *F. locketi* z Jižní Afriky. Plachetnatka křovinná je rozšířena téměř po celé Evropě, kromě její severní části (Skandinávie, Pobaltí, Britské ostrovy a sever Ruska). Její areál rozšíření zasahuje až do střední Asie. Délka těla se pohybuje od 3,5 do 5,5 mm. Hlavohruď je hnědočervená. Samice a mladí jedinci mají oválně kopulovitý, na hřbetní straně bílý zadeček s černým středovým pruhem. Samci mají zadeček protáhlý a světle hnědý. Boky zadečku jsou světle pruhované a spodní strana tmavá. Nohy jsou hnědočervené až hnědožluté. V ČR se vyskytuje poměrně vzácně, zejména v teplých oblastech, jako jsou střední Čechy a jih Moravy, hojnější je také např. v Českém ráji nebo na Kokořínsku. Obývá různé osluněné biotopy, zejména vřesoviště, písčiny, okraje borových lesů, pískovcové skalní města a lesostepi. Mezi nízkou vegetací a keři si staví plachetkovité sítě, často mezi keřky vřesu nebo na mladých borovicích. S dospělci se setkáme od dubna do července. V Červeném seznamu českých pavouků (ŘEZÁČ *et al.* 2015) je tento druh veden, díky vazbě na ohrožené biotopy, jako druh ohrožený (EN).

Ondřej Machač

ŘEZÁČ M., KÜRKA A., RŮŽIČKA V. & HENEBERG P. 2015: Red List of Czech spiders: 3rd edition, adjusted according to evidence-based national conservation priorities. *Biologia* **70** (5): 645–666.

Obr. 1: Samice plachetnatky křovinné (*Frontinellina frutetorum*) (foto O. Machač)

Obr. 2: Sítě plachetnatky křovinné na keřících vřesu, CHKO Český ráj (foto O. Machač)

Pirata von Noldenteich

Dne 19.6.2015 jsem měl v rámci Malakodnů možnost podívat se do PP Noldenteich v Lužických hrách. Jednalo se o nově vznikající rašeliniště u rybníka poblíž silnice mezi Českou Kamenicí a Lískou (50°48'45"N, 14°26'15"E, čtverec 5152). Spolu s Michalem Maňasem jsme nachytali větší množství samců rodu *Pirata*, v nichž jsme na místě „okometricky“ rozeznali tři druhy. Většina samců náležela k všude hojnému druhu *Piratula hygrophila* (Thorell, 1872). Jeden samec byl mnohem větší než ostatní, přitom nenápadně zbarvený a s neznatelným V na hlavohrudí – typický *Pirata piscatorius* (Clerck, 1757). Další samec byl menší a výrazně zbarvený, na první pohled se tedy lišil od obou výše jmenovaných druhů (obr. 1). Ale porovnání makadel (obr. 2) a určení jak podle MILLERA (1971), tak podle NENTWIGA *et al.* (2015) přineslo prapodivný výsledek – rovněž *Pirata piscatorius*!

MILLER (1971: 169) o tomto druhu uvádí: „Zbarvení tmavé, sternum jednobarevné. Hlavohrudí 4–5 mm. Tmavá vidlice hlavohrudí je vzhledem k tmavému zbarvení nezřetelná. Náš největší druh.“ Rovněž NENTWIG *et al.* (2015) udávají podobně údaje: „Prosoma reddish brown, without distinct pattern, laterally with white hairs. Opisthosoma dark brown to black with yellow-brown cardiac mark in anterior half. Body length male: 8,4–8,6 mm.“ Zvláštního samce, který se vymyká popisu v obou citovaných zdrojích, revidovali Lenka Kubcová a Antonín Kůrka a všichni jsme se shodli na tom, že šlo pravděpodobně o nedostatečně živého jedince, který zřejmě dospěl v nižším instaru, a k tomu asi těsně před tím, než byl uloven. Proto se u něho zachovalo světlejší zbarvení. Tento jistě ne ojedinělý případ potvrzuje, že jak barva, tak velikost jsou značně variabilní, a nemohou být proto považovány za relevantní morfologické znaky.

Kromě výše uvedených dvou druhů slíďáků byly na lokalitě ještě chyceny tyto druhy pavouků: *Clubiona lutescens*, *Clubiona phragmitis*, *Clubiona reclusa*, *Enoplognatha ovata*, *Linyphia triangularis*, *Platnickina tincta*, *Tetragnatha pinicola*, *Trematocephalus cristatus*; štírků: *Neobisium sylvaticum* a sekáčů: *Mitopus morio*, *Rilaena triangularis*. Všichni ulovení jedinci (s výjimkou „normálního“ samce *Pirata piscatorius*, který byl zaslán do Museo Argentino de Ciencias Naturales) jsou uloženi v Národním muzeu v Praze pod následujícími čísly: P6d-17/2015 (pavouci), P6d-18/2015 (sekáči) a P6A-5965 (štírek).

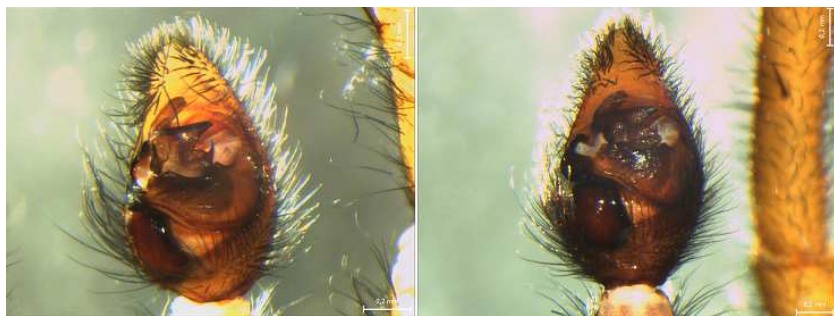
Petr Dolejš

MILLER F. 1971: Řád Pavouci – Araneida. In DANIEL M. & ČERNÝ V. (eds), *Klíč zvířeny ČSSR IV.* ČSAV, Praha, pp. 51–306.

NENTWIG W., BLICK T., GLOOR D., HÄNGGI A. & KROPF C. 2015: Spiders of Europe. Version 06.2015. www.araneae.unibe.ch (22.6.2015)

Obr. 1: *Pirata piscatorius*, vlevo malý a nezvykle zbarvený samec, vpravo normální samec (za pozornost stojí jeho zregenerovaná L1, L2 a P4 noha) (foto P. Dolejš)

Obr. 2: *Pirata piscatorius*, vlevo makadlo malého a nezvykle zbarveného samce, vpravo makadlo normálního samce (foto P. Dolejš)

Křížák *Neoscona adianta* za humny!

Při pohledu na orientační mapku výskytu tohoto křížáka v Evropě na webových stránkách „aranea.unibe.ch“, jsou šedá místa (státy s nepotvrzeným výskytem druhu) jen Island, Lucembursko, Bosna a Hercegovina s Kosovem, severozápad Ruska a také Česká republika! Je zajímavé, že právě v dobře prozkoumaném Česku tento nezaměnitelný křížák (obr. 1) nebyl ještě nalezen, přitom je jeho výskyt udáván ve všech okolních státech. Nedávno jsem měl možnost pozorovat tento druh na Slovensku v CHKO Záhorie v okolí obce Šaštín-Straže nedaleko českých hranic. Zde se vyskytuje poměrně hojně mezi vegetací na průsecích a mýtinách v borových lesích (obr. 2). Z ekologického hlediska je tento malý křížák vázán na různé typy nelesních biotopů (od mokřadních luk až po stepi), podobně jako např. *Mangora acalypha*. Dá se předpokládat, že se brzy ukáže i u nás. Nebo už snad u nás skrytě žije?! Tak smýkačku do ruky a šup do terénu, sezóna dospělců právě začíná!

Ondřej Machač

Obr. 1: Křížák *Neoscona adianta* (foto R. Macek)

Obr. 2: Biotop křížáka *Neoscona adianta* v CHKO Záhorie nedaleko obce Šaštín-Straže (foto O. Machač)

Ještě *Porrhomma*

Měl jsem tu smůlu (Nebo naopak štěstí?), že při hledání pavouků a sekáčů v suťovém poli (obr. 1) pod Himlsteinem (Stráž nad Ohří, Krušné hory; jihozápadní expozice, 460–510 m n. m.) jsem získal čtyři jedince rodu *Porrhomma*. Tak mikroskop a začalo to. Nejdříve přišla "Pohroma" (převzato od Vlastíka Růžičky) – určování, literatura, porovnávání (dle literatury), nekonečné proměřování, fotografování mobilem (Lumia 1020) přes okulár stereomikroskopu a monokulárního mikroskopu. Zde nabízím výsledek s patrností, že se jedná pouze o čtyři jedince.

První jedinec, sameček, byl odchycen 10.8.2014 na dolním okraji suti pod kameny v 50cm hloubce, tři samičky 28.10.2014 o několik metrů výše ve třech hloubených sondách. V jedné sondě v hloubce 70 cm byly chyceny dvě samičky a další samička, s nejvíce redukovánými očima (obr. 2), byla nalezena v hloubce 90–100 cm. "Nejsnadnější" determinace byla pomocí evropského klíče pavouků (NENTWIG *et al.* 2015) a klíče Růžičky (unpubl).

Všichni jedinci přísluší druhu *Porrhomma myops* Simon, 1884. Při minulých průzkumech suti v severozápadní části Krušných hor ale tento druh nebyl zjištěn, pro Krušné hory na české i

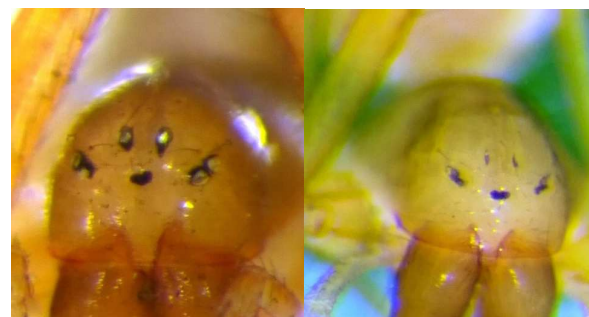
německé straně jde tedy o první nález. Dne 12.5.2015 byl proveden další individuální sběr, ale bez výsledku; zároveň byly umístěny zemní pasti. Při dosavadních sběrech byly získány další "suťové" druhy: *Dysdera erythrina*, *Rugathodes bellicosus*, *Theonoe minutissima*, *Kratochviliella bicapitata*, *Lepthyphantes notabilis*, *Megalepthyphantes collinus*, *Micrargus apertus*, *Gnaphosa bicolor*, *Zelotes erebeus*.

Antonín Roušar

NENTWIG W., BLICK T., GLOOR D., HÄNGGI A., KROPF C. 2015: Spiders of Europe, version 06.2015. www.araneae.unibe.ch (19.6.2015)

Obr. 1: Suťové pole pod Himlsteinem (foto A. Roušar)

Obr. 2: *Porrhomma myops*, redukované (vlevo) a výrazně redukované (vpravo) oči (foto A. Roušar)

Jak je to s původem křížáka *Argiope bruennichi* v Česku?

Bylo zjištěno, že křížáci *Argiope bruennichi* na našem území obsahují geny jak evropských, tak i středoaasijských populací (KREHENWINKEL & TAUTZ 2014). Šíření tohoto druhu bylo spušeno oteplováním klimatu a následné osidlování chladnějších oblastí bylo pravděpodobně umožněno posunem teplotních nik invadujících pavouků.

KREHENWINKEL H. & TAUTZ D. 2014: Northern range expansion of European populations of the wasp spider *Argiope bruennichi* is associated with global warming-correlated genetic admixture and population-specific temperature adaptations. *Mol. Ecol.* **22**: 2232–2248.

BIONOMIE PAVOUKOVŮ

Rytířský souboj

Jsou pavouci méně nápadní a jsou pavouci barevně atraktivní. Mezi ty nejpozornější patří samec skákavky rudopásé (*Philaeus chrysops*).

Pokud však chci pořídit snímky těchto krasavců, musím za nimi za hranici jižních Čech. Nejbližší lokalitou jsou totiž až vápencové lomy na Sušicku. Tam jsem na přelomu května a června letošního roku tyto pavouky skutečně objevil. Nejprve samce, který před objektivem unikal po kamenech do bezpečí. Pak dalšího na kamenné terase. Ten neprojevoval známky plachosti, a teprve po chvíli jsem si všiml, že nedaleko v pavučinovém úkrytu je také samička (obr. 1). Po několika záběrech jsem zaznamenal pohyb. Byl to další sameček, který se opatrně přibližoval. A pak to začalo. Hlídkující sameček roztáhl přední dva páry končetin a poskoky ze strany na stranu se snažil vetřelce zastrašit (obr. 2). Ten zvolil stejnou taktiku. Postupně se tak k sobě přibližovali. Vlastní souboj proběhl rychleji, než jsem stihl pořídit snímek. Přivandrovalý sameček přiskočil k samci strážícímu samičku na dosah roztažených končetin. Těmi se ve zlomku vteřiny dotkli, jako by zjišťoval, kdo je má delší. Když přivandrovalec zjistil, že je menšího vzrůstu, rychle se vzdalil.

Po dvaceti minutách jsem se vrátil na místo, abych zjistil, co je nového. Samec už nebyl na svém místě, ale v pavučinovém zátočce samice, kde zřejmě probíhala kopulace. Vše asi proběhlo tak, jak mělo. Znovu jsem měl příležitost si ověřit, jak je to v přírodě jednoduše zařízené. Škoda jen, že takový způsob poměřování sil neplatí vždy a všude.

Jan Erhart

Obr. 1: Samec a samice skákavky *Philaeus chrysops* (foto J. Erhart)

Obr. 2: Samec v souboji (foto J. Erhart)

ČAS – SPOLEČENSKÁ RUBRIKA, KONFERENCE, SEMINÁŘE

Arachnologická exkurze – jižní Morava 2015

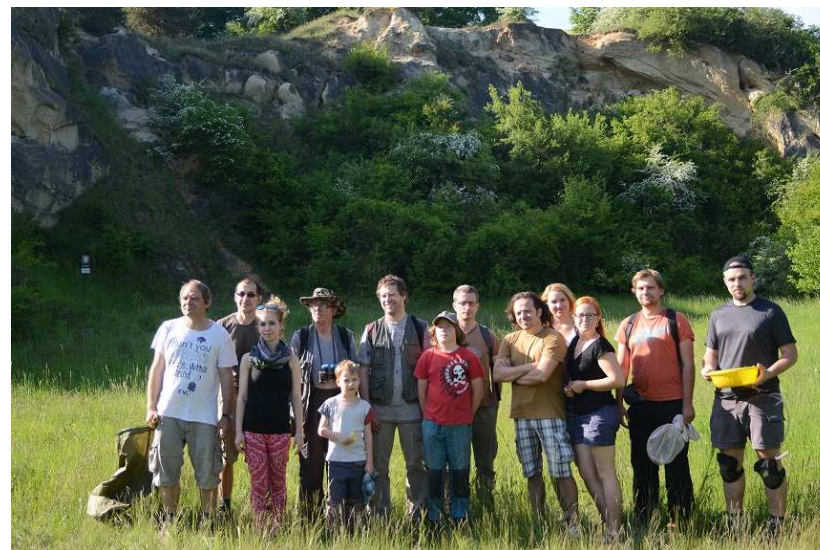
O květnovém víkendu (16.–17.5.) proběhla jedna z dalších arachnologických exkurzí. Pozvánka slibovala návštěvu zajímavých lokalit, početnou účast a vyhlášenou moravskou pohostinnost.

A tak jsme se plni očekávání sešli na první plánované lokalitě, ve Ždánicích. Ta je sice označována jako motýlí ráj, ale pavouci se v bujně vegetaci nehledali snadno. Zřejmě i to bylo důvodem pro rychlejší přesun na společný oběd. Ten se konal v prostorách kyjovského pivovaru. Po posilnění a občerstvení místním pivem zájemci zhlédli sbírku, vlastně chov Standových pavouků dovezených z různých koutů světa. Odpoledne jsme se vydali vstříc další lokalitě, a to Ježovskému lomu. Vápencový lom byl malý rozlohou, ale bohatý na úlovky. Na závěr dne nás ještě čekala návštěva méně známější části Bzeneckých písků. Tady se sbíralo doslova do posledních slunečních paprsků.

Večer pak naplnil naše očekávání. Zástupci tří generací jedné vinařské rodiny se o nás starali jako o vlastní, ostatně jak je na jižní Moravě zvykem. To, co jsme nestačili sníst a vypít v rámci návštěvy sklípku, jsme dohnali ráno. A dobře jsme udělali, protože ten den už na oběd nezbyl čas. A tak jsme se z dopolední, tentokrát „mokrě lokality“ v blízkosti rybníků Bojanovického a Výtopa, přesunuli rovnou na tu odpolední. Zde, na přírodní památce Pánov, jsme strávili poměrně dost času, navzdory vytrvalé cvičné střelbě, jejíž zvuková kulisa nás doprovázela po celou dobu sběru. Poté nadešel čas pořízení společného fota, loučení a návratu.

Odjížděli jsme s dobrým pocitem příjemně stráveného času na zajímavých místech a s lidmi, se kterými máme příležitost se setkat jen jednou za čas.

Jan Erhart

Účastníci exkurze: Honza Dolanský, Jan Erhart, Tereza Niková, Slavomil Vinkler, Víťa Bryja + 2 synové, Milan Řezáč, Standa Macík, Klára Míková – organizátorka, Paulína Giecičková, Tomáš Krejčí a Radek Šich

Noví členové ČAS:

Mario Dobránský	ARA	crumbsucker@azet.sk
Jaromír Grich	ARA	grich.jaromir@gmail.com
Lukáš Charvát	ARA	fachami@seznam.cz
Klára Míková	ARA	klara.mikova@centrum.cz
Azucena Reyes	ARA, CYT	areyes.lerma@gmail.com

Petr Dolejš & Lenka Kubcová

Ocenění arachnologové

Dne 28.4.2015 byly slavnostně předány Ceny Živy 2014. V kategorii 26–30 let cenu získali hned dva členové ČAS: **Robert Tropek** za článek „Popílkoviště jako nečekaná šance na záchranu bezobratlých živočichů ohrožených vyhynutím“ a **Petr Dolejš** za článek „Ze života slídáka lesostepního – vzácného, nebo málokdy pozorovaného?“ (REDAKCE 2015).

REDAKCE 2015: Ceny Živy za rok 2014. *Živa* **63** (3): 120–122.

Blahopřejeme!

Aktualizace rolí v České arachnologické společnosti

Od prosince 2010, kdy v Pavoukovi č. 30 vyšlo první stanovení garantů související s chodem naší společnosti, došlo již na mnoha pozicích k personálním změnám (zvýrazněné tučně). Předsednictvo nyní pracuje ve složení: **S. Pekár** (předseda), **M. Řezáč** (místopředseda) a **F. Štáhlavský**. Činnosti související s chodem naší organizace mají tyto guaranty: korespondent International Society of Arachnology, kontakt s European Society of Arachnology – **S. Pekár**; členská evidence – **L. Kubcová**; správa internetových stránek – **O. Zimmermann**; správa facebookových stránek – **V. Hula**, **O. Zimmermann**, **M. Forman**, **O. Košulič**, **P. Dolejš**; evidence druhového seznamu pavouků a prvonálezů pavouků – **V. Růžička**; evidence publikací týkajících se pavouků – **P. Dolejš**; správa nálezové databáze pavouků – **J. Dolanský**; vydávání zpravodaje Pavouk – **O. Machač**, **P. Dolejš**, **J. Erhart**; evidence druhového seznamu, publikací a všeho týkajícího se sekáčů – **M. Hiřman**; evidence druhového seznamu, publikací a všeho týkajícího se štírků – **F. Štáhlavský**; dění ve společnosti – **J. Erhart**. Nové internetové stránky ČAS naleznete na adrese <http://cas.zlej.net>.

Konference

Zoologické dny Brno 2015

Již tradičně se v únoru (12.–13.) konaly Zoologické dny. Konference se jako každý lichý rok uskutečnila na Fakultě ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Celkem se konference účastnilo 482 zoologů (z toho 257 studentů), odeznělo 162 přednášek a bylo vystaveno 164 posterů. Do studentské soutěže bylo celkem zařazeno 57 přednášek a 83 posterů. Z České arachnologické společnosti se konference aktivně zúčastnilo 18 členů. Jedenáct z nich prezentovalo poster a sedm přednášku (zvýrazněni tučně).

ALAVERDYAN a kol.: Karyotypová variabilita sekáčů čeledi Nemastomatidae (Arachnida: Opiliones)

DOLEJŠ: Sbírka ostrorepů (Chelicerata: Xiphosura) v Národním muzeu

FOBEROVÁ: Snovací aparát a stavba sítí pavouků rodu *Austrochilus*

FORMAN a kol.: Srovnávací cytogenetická studie palovčičků *Cupiennius salei* a *Viridasius fasciatus* (Araneae: Ctenidae)

HAVLOVÁ a kol.: The difference in species diversity of spiders on grape vine on terraced and conventional vineyards depending on the type of management

HIŘMAN & ŠTÁHLAVSKÝ: Karyotypová variabilita sekáčů podřádu Cyphophthalmi na Balkáně (Arachnida: Opiliones)

HULA & NIEDBOVÁ: Pavouci ostrova Sokotra – neznámý svět na zapovězeném ostrově

JUSTA a kol.: RIMY v akci: námluvy a kopulace slídáků rodu *Alopecosa* (Araneae: Lycosidae)

KARŠCHOVÁ: Snovací činnost a snovací aparát pavouků druhu *Segestria senoculata* (Araneae, Segestriidae)

KORENKO: Spider parasitoids in bushland in Queensland, Australia (Ichneumonidae, Polysphincta group)

KOŠULIČ a kol.: Effect of canopy openness on distribution of sibling species from *Pardosa lugubris*-group (Araneae, Lycosidae)

KOTRBOVÁ a kol.: Karyotypová variabilita štírků rodu *Chthonius* (Arachnida: Pseudoscorpiones) v oblasti Alp

KREJČÍ a kol.: Female genital morphology and sperm storage in the velvet spider *Eresus kollari* (Araneae: Eresidae)

MACHAČ a kol.: Tovačovská štěrkovna jako útočiště pro vzácné druhy bezobratlých

MICHÁLEK & PEKÁR: Srovnání loveckých adaptací araneofágního specialisty a generalisty

MICHÁLKO & KOŠULIČ: Teplotně specifický účinek pesticidů na predační potenciál listovníků (Araneae, Philodromidae)

PEKÁR a kol.: David and the Goliath: potent venom of an ant-eating spider (Araneae) enables capture of a giant prey

PLÍŠKOVÁ & ŠTÁHLAVSKÝ: Karyotypová variabilita odrážející existenci lokálního endemismu kryptických druhů štírů na území Alp

RAŠKA a kol.: Reakce skákavky *Evarcha arcuata* na mikroposematické plošticí rodu *Oxycaenus*

SVOJANOVSKÁ a kol.: Karyotypová diverzita sekáčů rodu *Ischyropsalis* (Arachnida: Opiliones: Dyspnoi)

ŠTYS: Traumatic insemination in insects and spiders: Review, origins, function

ŠTÁHLAVSKÝ a kol.: Karyotypová evoluce štírů čeledi Buthidae (Arachnida: Scorpiones)

The 8th ASEAN Microscopy Conference & 32nd Microscopy Society of Thailand Annual Conference

Ve dnech 28.–30.1.2015 se v Thajsku konala Mikroskopická konference. Českou arachnologii zastoupila Šárka Mašová s Ondřejem Košuličem.

MAŠOVÁ a kol.: ESEM observations of basic groups of parasites with note on the interesting mermithid nematode from *Caerostris sumatrana* Strand, 1915

13th Central European Workshop of Soil Zoology

Ve dnech 13.–15.4.2015 se konal v Českých Budějovicích tradiční seminář půdních zoologů. Českou arachnologii zastupoval Ondřej Machač a letmou návštěvou Vlastík Růžička.

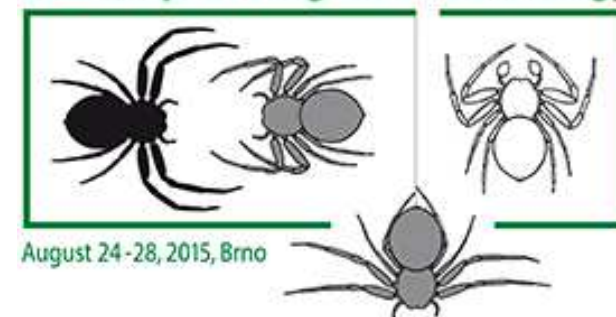
MACHAČ: *Caviphantes sxetorum* – first record from the Czech Republic and notes about its ecology and distribution

Na 9. česko-slovenském myriapodologickém semináři, který se uskutečnil 28.5.–31.5.2015 v Karlově pod Pradědem zazněly i dvě přednášky s arachnologickou tematikou. Petra Hudcová (studentka Ivana H. Tufa) referovalo o vlivu šestiočky rodu *Dysdera* na stresovém chování stejnonožců a Ondřej Machač o případech predace stonožkovců a stejnonožců pavouky.

HUDCOVÁ: Bojí se stejnonožci predátorů?

MACHAČ: Stonožkovci a suchozemští stejnonožci kořistí pavouků

29th European Congress of Arachnology

PROGRAM:

NE 23.8. – Registrace, uvítací párty

PO 24.8. – Zahájení, přednášková sekce 1, zahajovací párty

ÚT 25.8. – Přednášková sekce 2, prohlídka města

ST 26.8. – Kongresová exkurze, Ruská párty

ČT 27.8. – Přednášková sekce 3, společenská večeře

PÁ 28.8. – Přednášková sekce 4, zakončení kongresu

SO–PO 29.–31.8. – Exkurze NP Podyjí

Info:

<http://www.ta-service.cz/eca2015/>

pekar@sci.muni.cz

Česká bibliografie

Pavouci

- CÁRDENAS M., PASCUAL F., CAMPOS M. & PEKÁR S. 2015: The spider assemblage of olive groves under three management systems. *Environ. Entomol.* **2015** (3): 1–10. DOI: 10.1093/ee/nvv030.
- ČERNÁ A. 2014: Hmyz pohledem češtináře [Insect in a perspective of etymologist]. *Živa* **62** (5): CXVI (in Czech).
- GAJDOŠ P., MOSCALIUC A., ROZWAŁKA R., HIRINA A., MAJKUS Z., GUBÁNYI A., GÁBOR M. H. & SVATOŇ J. 2014: Red list of spiders (Araneae) of the Carpathian Mts. In KADLEČÍK J. (ed.), *Carpathian red list of forest habitats and species Carpathian list of invasive alien species (draft)*. The State nature conservancy of the Slovak Republic, pp. 118–171.
- HRADSKÁ I. & NEUMANNOVÁ V. 2014: Pavouci (Araneae) evropsky významné lokality Těchonická draha. The spiders (Araneae) of the Těchonická Draha – Site of Community Importance. *Erica* **21**: 103–111 (in Czech, English abstract).
- JAVŮREK P. 2015: *Ekologické faktory ovlivňující výskyt a rozšíření sklípkánků r. Atypus v Evropě se zvláštním ohledem na rozšíření v ČR (Ecological factors affecting occurrence and distribution of purse web spiders of the genus Atypus in Europe, with particular respect on distribution in the Czech Republic)*. Bachelor thesis, Palacký University in Olomouc, 40 pp. (in Czech, English abstract).
- JUST P. 2015: Pozoruhodné námluvy našich slíďáků rodu *Alopecosa* (Remarkable courtship behaviour in the representatives of the genus *Alopecosa*). *Živa* **63** (2): 75–77 (in Czech, English summary).
- KADERKA R. 2014: *Ami armihuariensis*, a new species from Peru (Araneae: Theraphosidae: Theraphosinae). *Rev. Peru. Biol.* **21** (3): 207–212. DOI: 10.15381/rpb.v21i3.10906.
- KNAPP M. & ŘEZÁČ M. 2015: Even the smallest non-crop habitat islands could be beneficial: Distribution of carabid beetles and spiders in agricultural landscape. *PLoS ONE* **10** (4): e0123052. DOI: 10.1371/journal.pone.0123052.
- KORENKO S., KORENKOVÁ B., SATRAPOVÁ J., HAMOUZOVÁ K. & BELGERS D. 2015: Modification of *Tetragnatha montana* (Araneae, Tetragnathidae) web architecture induced by larva of the parasitoid *Acrodactyla quadrisculpta* (Hymenoptera, Ichneumonidae, *Polysphincta* genus-group). *Zool. Stud.* **54**: 40. DOI: 10.1186/s40555-015-0119-6.
- KOŠULIČ O. 2015 Spiders (Arachnida: Araneae) from forest ecosystems of Třesín National Nature Monument (Litovelské Pomoraví, Czech Republic) with suggestions to conservation management of the locality. *Acta Univ. Agric. Silv. Mendel. Brun.* **63** (3): 751–767. DOI: 10.11118/actaun201563030751.
- KOŠULIČ O. & VICHITBANDHA P. 2015: Representatives of spider families (Arachnida: Araneae) in experimental plots of physic nut plantations (*Jatropha curcas* L.) in Kampaeng Saen Campus of Kasetsart University, Thailand. *Acta Univ. Agric. Silv. Mendel. Brun.* **63** (2): 425–431. DOI: 10.11118/actaun201563020425.
- KRIŠTOFOVÁ L. 2015: *Znaky používané pro determinaci pavouků (Araneae) (Characters used for determining of spiders (Araneae))*. Bachelor thesis, University of South Bohemia in České Budějovice, 51 pp. (in Czech, English abstract).
- KŮRKA A. 2014: Příspěvek k fauně pavouků Frýdlantské pahorkatiny (severní Čechy). Contribution to the spider fauna of the Frýdlantská pahorkatina Hills (northern Bohemia). *Sborn. Severočes. Muz., Přír. Vědy* **32**: 97–122 (in Czech, English abstract and summary).
- MACHAČ O. 2014: Pavouci a sekáči na kmenech stromů Hostýnsko-vsetínské hornatiny. Spiders and harvestmen on tree trunks in Hostýnsko-vsetínská highlands. *Acta Carp. Occ.* **5**: 64–67 (in Czech, English abstract).
- MACHAČ O. & NIEDOBOVÁ J. 2015: Spiders (Araneae) of Hůrka u Hranic National Nature Reserve (Moravia, Czech Republic). *Acta Univ. Agric. Silv. Mendel. Brun.* **63** (1): 65–75. DOI: 10.11118/actaun201563010065.
- MICHALKO R. & PEKÁR S. 2015a: Niche partitioning and niche filtering jointly mediate the coexistence of three closely related spider species (Araneae, Philodromidae). *Ecol. Entomol.* **40**: 22–33. DOI: 10.1111/een.12149.
- MICHALKO R. & PEKÁR S. 2015b: The biocontrol potential of *Philodromus* (Araneae, Philodromidae) spiders for the suppression of pome fruit orchard pests. *Biol. Control* **82**: 13–20. DOI: 10.1016/j.biocontrol.2014.12.001.
- MÍKOVÁ K., JEDLIČKOVÁ H., ŘEZÁČ M. & MACÍK S. 2015: Kousnutí pavoukem v ČR i ve světě [Spider bite in Czechia and in the World]. *Čes. Dermatovenerol.* **5** (2): 107–112.
- MORADMAND M., KAKHKI O. M. & HULA V. 2015: New records of the huntsman spider genus *Olios* (Araneae: Sparassidae) from Iran, Iraq and Afghanistan. *Zool. Middle East* **61** (1): 76–80. DOI: 10.1080/09397140.2014.985505.
- PEKÁR S., MICHALKO R., LOVERRE P., LÍZNAROVÁ E. & ČERNECKÁ L. 2015: Biological control in winter: novel evidence for the importance of generalist predators. *J. Appl. Ecol.* **52**: 270–279. DOI: 10.1111/1365-2664.12363.
- ŘEZÁČ M. 2015: Šplhalka keřová – evropský pavouk roku 2015 (The buzzing spider – European spider of the year 2015). *Živa* **63** (3): 126–127 (in Czech, English summary).
- ŘEZÁČ M., KŮRKA A., RŮŽIČKA V. & HENEBERG P. 2015: Red List of Czech spiders: 3rd edition, adjusted according to evidence-based national conservation priorities. *Biologia* **70** (5): 645–666. DOI: 10.1515/biolog-2015-0079.
- RŮŽIČKA V., MLENJNEK R., TAJOVSKÝ K. & JUŘIČKOVÁ L. 2015: Propast Macocha – specifické centrum druhové rozmanitosti [The Macocha Abyss – a specific centre of biodiversity]. *Ochr. přír.* **70** (1): 8–9 (in Czech).
- SENTENSKÁ L., PEKÁR S., LIPKE E., MICHALIK P. & UHL G. 2015: Female control of mate plugging in a female-cannibalistic spider (*Micaria sociabilis*). *BMC Evol. Biol.* **15**: 18. DOI: 10.1186/s12862-014-0278-9.

Štíři

- KOVAŘÍK F., FET V. & SOLEGLAD M. E. 2014: *Euscorpium yagmuri* sp. n., a new scorpion species from Epirus, Northwestern Greece (Scorpiones: Euscorpiidae). *Euscorpium* **193**: 1–11.

- KOVAŘÍK F. 2015: Scorpions of Ethiopia (Arachnida: Scorpiones). Part I. Genus *Butheoloides* Hirst, 1925 (Buthidae), with description of a new species. *Euscorpius* **195**: 1–10.
- KOVAŘÍK F., LOWE G., SEITER M., PLÍŠKOVÁ J. & ŠŤÁHLAVSKÝ F. 2015: Scorpions of Ethiopia (Arachnida: Scorpiones). Part II. Genus *Babycurus* Karsch, 1886 (Buthidae), with description of two new species. *Euscorpius* **196**: 1–31.
- KOVAŘÍK F. & MAZUCH T. 2015: Scorpions of Ethiopia (Arachnida: Scorpiones). Part III. Genus *Hottentotta* Birula, 1908 (Buthidae) with description of three new species. *Euscorpius* **202**: 1–37.
- KOVAŘÍK F., KOŠULIČ O., ŠŤÁHLAVSKÝ F., PLÍŠKOVÁ J., DONGKHAMFU W. & WONGPROM P. 2015: Two new species of *Euscorpiops* Vachon, 1980 from Thailand and Myanmar (Scorpiones, Euscorpiidae, Scorpioniinae). *Ann. Zool. (Warszawa)* **65** (1): 109–122. DOI: 10.3161/00034541ANZ2015.65.1.009
- SADÍLEK D., NGUYEN P., KOÇ H., KOVAŘÍK F., YAĞMUR E. A. & ŠŤÁHLAVSKÝ F. 2015: Molecular cytogenetics of the *Androctonus* scorpions: an oasis of calm in turbulent karyotype evolution of the diverse family Buthidae. *Biol. J. Linn. Soc.* **115**: 69–76.
- TUEREL R., DE ARMAS L. F. & KOVAŘÍK F. 2015: A new species of *Centruroides* Marx, 1890 (Scorpiones: Buthidae) from Southern Hispaniola, Greater Antilles. *Euscorpius* **198**: 1–18.
- YAĞMUR E. A., KOVAŘÍK F., FET V., SOLEGLAD M. E. & YEŞİLYURT F. 2015: Etudes on Lurids, IX. Further analysis of a rare species *Protoiurus kadleci* (Scorpiones: Luridae) from Turkey, based on adult males. *Euscorpius* **201**: 1–18.
- YAĞMUR E. A., SOLEGLAD M. E., FET V. & KOVAŘÍK F. 2015: Etudes on Lurids, VIII. A new *Protoiurus* species from the Hidirellez Cave in Antalya, Turkey (Scorpiones: Luridae). *Euscorpius* **200**: 1–25.

Ostatní klepátkaci

- DOLEJŠ P. & VAŇOUSOVÁ K. 2015: A collection of horseshoe crabs (Chelicerata: Xiphosura) in the National Museum, Prague (Czech Republic) and a review of their immunological importance. *Arachnol. Mitt.* **49**: 1–9. DOI: 10.5431/aramit4901.
- NOVÁKOVÁ M., BULKOVA A., COSTA F. B., KRISTIN A., KRIST M., KRAUSE F., LIZNAROVA E., LABRUNA M. B. & LITERAK I. 2015: Molecular characterization of '*Candidatus* Rickettsia vini' in *Ixodes arboricola* from the Czech Republic and Slovakia. *Ticks Tick-borne Dis.* **6** (3): 330–333. DOI: 10.1016/j.ttbdis.2015.02.006.

Britská bibliografie – The Newsletter 132

V jarním čísle (132) vyšly jen čtyři články, které se týkají i arachnologie mimo Velkou Británii. První je o foretickém štírku *Dendrochernes cyrneus*, druhý představuje projekt zkoumající reprodukci lovcůka hajního, třetí přináší výsledky araneologického výzkumu ve středofrancouzském národním parku a čtvrtý informuje o dvou nových druzích pavouků pro Velkou Británii. Jeden z nich, vzácný

Philodromus buxi, se vyskytuje i v Německu a Polsku, tak je možné, že k nám dříve nebo později dorazí také.

- GHISLANDI P. G. 2015: Poster presented at the 28th European Congress of Arachnology and sponsored by Rod Alison Bursary. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **132**: 7–8.
- HARVEY P. 2014: *Philodromus buxi* and *Anyphaena sabina*: two new species records for the UK. *S. R. S. News* **81** In *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **132**: 17–19.
- LEGG G. 2015: *Dendrochernes cyrneus* (L. Koch, 1873) (Pseudoscorpiones, Chernetidae) phoretic on *Ephialtes manifestator* (Lin., 1758) (Hymenoptera, Ichneumonidae, Pimplinae). *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **132**: 5–7.
- WILSON R. 2015: Spiders of Chérina Natural Reserve, La Brenne National Park, Central France. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **132**: 9–13.

Inventarizace 2014

Tento seznam má sloužit jako přehled pro členy ČAS, kdo a kde prováděl výzkumy, jejichž výsledky nejsou uvedeny v Databázi pro Katalog. Seznam zpráv za rok 2015 přineseme v přesvědčivém čísle našeho zpravodaje Pavouk.

- DOLANSKÝ J. 2014a: *Inventarizační průzkum NPR Bukačka z oboru: pavouci (Araneae) [2013]*. Dep. in: AOPK, Praha, SCHKO Orlické hory, 10 pp.
- DOLANSKÝ J. 2014b: *Inventarizační průzkum NPR Trčkov z oboru: pavouci (Araneae) [2013]*. Dep. in: AOPK, Praha, SCHKO Orlické hory, 13 pp.
- DOLEJŠ P., HLAVÁČ J., HORÁČKOVÁ J. & MORAVEC J. 2014: *Velkolom Čertovy schody – západ. Fauna sanovaných a rekultivovaných ploch lomu. Monitorovací studie XVII. etapa (2014)*. Dep. in: Národní muzeum, Praha, SCHKO Český kras, 49 pp.
- HESOUN P., SKOŘEPA L., JELÍNEK A. & DOLEJŠ P. 2014: *Závěrečná zpráva k provedenému entomologickému průzkumu lokality Na Pučálce*. Dep. in: NaturaServis s. r. o., 30 pp.
- JELÍNEK A. 2014: *Pavouci PR Chvojnov (dílčí zpráva za rok 2013)*. Dep. in: KÚ Kraje Vysočina, 10 pp.
- KOŠULIČ O. 2014a: *Inventarizační průzkum pavouků (Araneae) NPR Ramena řeky Moravy*. Dep. in: AOPK, Brno 31 pp.
- KOŠULIČ O. 2014b: *Inventarizační průzkum pavouků (Araneae) NPP Třesín*. Dep. in: AOPK, Brno 34 pp.
- KOŠULIČ O. 2014c: *Inventarizační průzkum pavouků (Araneae) NPR Špraněk*. Dep. in: AOPK, Brno 34 pp.
- KŘIVAN V. & JELÍNEK A. 2014a: *Zoologický průzkum PR Pod Vrchmezím – závěrečná zpráva 2013–14*. Dep. in: SCHKO Orlické hory, 19 pp.
- KŘIVAN V. & JELÍNEK A. 2014b: *Zoologický průzkum PR Sedloňovský vrch – závěrečná zpráva 2013–14*. Dep. in: SCHKO Orlické hory, 23pp.
- KŘIVAN V. & JELÍNEK A. 2014c: *Průzkum vybraných skupin bezobratlých na lokalitě Radonín*. Dep. in: MÚ Třebíč, 17 pp.
- KŮRKA A. 2014a: *Inventarizační průzkum NPP Borečský vrch, Pavouci (Araneae)*. Dep. in: AOPK, SCHKO České středohoří, Litoměřice, 18 pp.

- KÚRKA A. 2014b: *Inventarizační průzkum NPP Březinské tisy, Pavouci (Araneae)*. Dep. in: AOPK, SCHKO České středohoří, Litoměřice, 14 pp.
- KÚRKA A. 2014c: *Inventarizační průzkum NPR Milešovka, Pavouci (Araneae)*. Dep. in: AOPK, SCHKO České středohoří, Litoměřice, 15 pp.
- KÚRKA A. 2014d: *Inventarizační průzkum NPR Oblík, Pavouci (Araneae)*. Dep. in: AOPK, SCHKO České středohoří, Litoměřice, 15 pp.
- KÚRKA A. 2014e: *Inventarizační průzkum NPR Sedlo, Pavouci (Araneae)*. Dep. in: AOPK, SCHKO České středohoří, Litoměřice, 14 pp.
- KÚRKA A. 2014f: *Inventarizační průzkum NPP Vrkoč, Pavouci (Araneae)*. Dep. in: AOPK, SCHKO České středohoří, Litoměřice, 17 pp.
- MAJKUS Z. 2014a: *Inventarizační průzkum pavouků NPP Na Špičáku. Závěrečná zpráva vypracovaná v rámci projektu „Implementace soustavy NATURA 2000 na územích v péči AOPK ČR a jejich monitoring – část B: inventarizační průzkum“*. Dep. in: AOPK, Praha, 29 pp.
- MAJKUS Z. 2014b: *Inventarizační průzkum pavouků NPR Salajka. Závěrečná zpráva vypracovaná v rámci projektu „Implementace soustavy NATURA 2000 na územích v péči AOPK ČR a jejich monitoring – část B: inventarizační průzkum“*. Dep. in: AOPK Praha, 27 pp.
- MAJKUS Z. 2014c: *Inventarizační průzkum pavouků NPP Skalická Morávka. Závěrečná zpráva vypracovaná v rámci projektu „Implementace soustavy NATURA 2000 na územích v péči AOPK ČR a jejich monitoring – část B: inventarizační průzkum“*. Dep. in: AOPK Praha, 27 pp.

FOTOKOUTEK

Slíďák rodu *Trochosa* na procházce s kokonem (foto M. Vajs).

Snovačka *Steatoda tapidiorum* s uloveným mravencem rodu *Formica* (foto L. Černecká).

Souboj běžníků rodu *Xysticus* (foto J. Grich).

Hnízdo stepníků rodu *Stegodyphus*, Maroko (foto S. Macík).

Štír rodu *Euscorpis* s neobvyklým úlovkem, Srbsko – Nova Varos (foto O. Machač).

Pokyny pro autory

Psaní textu

- zarovnání textu: vlevo
- odstavce: odděluje jedním stisknutím klávesy Enter (nikoliv několika úhozy mezeríku)
- latinské jméno rodu a druhu: pište *kurzívou*
- datum: 13.–27.10.2014 (s pomlčkou a bez mezer)
- jméno autora příspěvku: *kurzívou* a zarovnání vpravo (nikoliv pomocí několika úhozů mezeríku)
- odkaz na obrázek: (obr. 1)
- popis obrázku: **Obr. 1:** Co obrázek ukazuje (foto J. Příjmení)

Citování

- autor popisu taxonu: Příjmení, rok
- citace v textu: PŘÍJMENÍ *et al.* rok (KAPITÁLKAMI, nikoliv VERZÁLKAMI)
- citace článku: PŘÍJMENÍ K. J. rok: Název článku. *Jm. čas. zkr. ročník* (číslo): od–do.
 - je-li název dvojjazyčně, použijte jen český ekvivalent
- citace knihy: PŘÍJMENÍ K. J. & PŘÍJMENÍ K. J. rok: *Název knihy*. Vydavatel, město, počet stran pp.
- citace internetových stránek: PŘÍJMENÍ K. J. rok: Název stránky. <http://...> (datum připojení)

PAVOUK – Zpravodaj České arachnologické společnosti, číslo 38

Vydává: Česká arachnologická společnost

Redakce: Ondřej Machač, Petr Dolejš, Jan Erhart

Adresa redakce: Bratrská 10, 750 02 Přerov

E-mail: pavouk@arachnology.cz, machac.ondra@seznam.cz

ISSN: 1804-7254

Zpracováno v programu: Microsoft Word

Titulní strana: šplhalka keřová (*Anypaena accentuata*) – pavouk roku 2015 (foto R. Šich)

Toto číslo vyšlo 10.7.2015